

Bilješka. - Sud je gornju presudu donio na temelju odredaba CMR konvencije, jer za sporni prijevoz Zakon o ugovorima o prijevozu u cestovnom prometu nije mogao doći do primjene. Točno je stajalište suda da kvalificiranu krivnju prema Konvenciji mora dokazati imatelj prava, jer se u skladu s općeusvojenim shvaćanjem pretpostavlja najblaži stupanj krivnje. Nasuprot tome, naš Zakon stoji na obratnom stajalištu. Pretpostavlja naime da je šteta prouzrokovana kvalificiranom krivnjom, pa prijevoznik mora dokazati da se radi o običnoj krivnji. Ukoliko prijevoznik ne dokaže da ne postoji kvalificirana krivnja, odgovara neograničeno.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. I-S1-151/75-2
od 13. II 1975.

Vijeće: Gavro Badovinac, dr Vladimir Borić, Tomo Husain

Prijevoz kamionom - Smatra se da je prijevoznik primatelju uredno predao robu ako primatelj bez prigovora potpiše tovarni list - Okolnost da je primatelj stavio opaske na ispravu iz ugovora o kupoprodaji kao kupac, ne utječe na pravne odnose iz prijevoznog ugovora, pa tako ni na okolnost da se smatra da je roba preuzeta onako kako je navedena u tovarnom listu

Tužitelj je prijevoznik, a tuženi je pošiljatelj. Tužitelj u tužbi navodi da je s tuženim zaključio ugovor o prijevozu krovne konstrukcije. Svoju obvezu da je uredno izvršio i naplatio vozarinu. Međutim da mu je tuženi putem kompenzacije oduzeo naplaćenu vozarinu pa traži da ga sud obveže da mu oduzetu vozarinu vrati.

Tuženi se opire tužbenom zahtjevu navodeći da prijevoznik nije izvršio ^{uredno} svoju obvezu, jer da je primatelju robu predao s manjkom.

Prihvaćajući stajalište tuženoga sud je odbio tužbeni zahtjev.

Protiv prvostepene presude tužitelj ulaže žalbu.

Tužitelj ističe u žalbi da pobijana presuda neosnovano usvaja tvrdnju tuženoga da je on u cijelosti

izvršio svoju činiidbu prema tužitelju, a da vozači tužitelja nisu uredno izvršili isporuku na prijevoz preuzete robe.

Nesporno je da je predmetna roba bila po tužitelju preuzeta na prijevoz po težini utvrđenoj službenim vaganjem na Mostnoj vagi u Čakovcu.

Kad su tužitelji vozači htjeli izvršiti isporuku prevežene robe primatelju u Zagrebu na jednaki način, tj. službenom odvagom, primatelj je to uskratio i protiv volje vozača izvršio izmjeru u metrima dopremljenog materijala, što je nekorektno i protivno uzancama i dobrim poslovnim običajima.

Ne može se, prema tome, neuredna isporuka stavljati na teret tužitelju, jer manjak nije utvrđen na isti način kako je roba primljena na prijevoz.

Tužitelj je osim toga istaknuo da je tuženi protupravnom kompenzacijom od tužitelja naplatio sada utuženi iznos, ali pobijana se presuda na to nije osvrnula.

U odgovoru na žalbu pobija tuženi žalbene navode tužitelja i predlaže da se žalba odbije, a pobijana presuda potvrdi.

Drugostepeni sud je žalbu usvojio iz ovih razloga:

Po mišljenju ovog žalbenog suda, primatelj robe nije valjano i uredno reklamirao manjak po tužitelju prevežene krovne konstrukcije, nesporno na prijevoz po tužitelju preuzete u težini 12.044 kg prema službenoj odvazi Mostne vage u Čakovcu.

Ponajprije je navedeni primatelj na kamionskom tovarnom listu od 28.VIII 1971. svojim žigom i potpisom ovlaštene osobe potvrdio ispravan primitak u tovarnom listu navedene robe, tj. krovne konstrukcije u obračunskoj težini od 13.000 kg.

Primatelj nije na predmetnom kamionskom tovarnom listu stavio nikakvu primjedbu, koja bi bila protivna njegovoj navedenoj izjavi u rubrici tovarnog lista "potvrđujem ispravan primitak naimenovane robe", nego je na otpremnici tuženoga broj 2318 napisao napomenu da mu je dana 28.VIII 1971. dopremljen neobradjeni kutni profil u "iznosu" od 1.680 m.

Potvrdio je u toj napomeni da mu je taj materijal dopremljen predmetnim tovarnim listom time, da se konstatira da je navedena otpremnica tuženoga (navodno) neispravno napisana tako, da je primatelj primio samo materijal, koji je naveden u ovoj napomeni.

Tu su napomenu svojim potpisima potvrdili vozači tužitelja.

Prema odredbama čl.30. CMR, čije se odredbe mogu analogno primijeniti i na domaći cestovni prijevoz, a koje su prihvaćene i u Zakonu o ugovorima o prijevozu u cestovnom prometu (Sl.l.SFRJ br.2/74), smatra se da je teret uredno predan u stanju označenom u tovarnom listu ako primatelj primi teret bez prigovora.

Upravo to se - po mišljenju ovog žalbenog suda - desilo u konkretnom slučaju, jer je primatelj pismenom izjavom na predmetnom tovarnom listu teret preuzeo kao ispravan, dok u primjedbi na otpremnici tuženoga tvrdi da je navodno primio 1.680 m sirovog neobradjenog kutnog profila. Nadalje se u toj napomeni primatelja ističe da je otpremnica tuženoga navodno neispravno napisana, tako da je primatelj navodno primio samo materijal, koji je naveden u ovoj napomeni.

Medjutim iz navoda u otpremnici tuženoga broj 2318 bi slijedilo da je primatelju kamionom tužitelja otpremljena krovna konstrukcija sa ljestvama i ogradom prema nacrtu 41-4857 u težini od 12.044 kg, a ne samo sirovi neobradjeni kutni profili - kako to primatelj ističe u svojoj spomenutoj napomeni na navedenoj otpremnici tuženoga.

Po mišljenju ovog žalbenog suda u toj napomeni primatelja radi se o prigovoru glede opisa vrste i kvalitete isporučene robe između tuženoga kao prodavatelja i primatelja kao kupca, a taj se prigovor - po mišljenju ovog žalbenog suda - ne može smatrati valjanim protestom ili reklamacijom tužitelju kao prijevozniku za manjak robe u prijevozu i ne tiče se tužitelja, koji utuženi iznos potražuje na temelju svog kamionskog tovarnog lista od 28.VIII 1971. na kome je žig i potpis primatelja, kojima "potvrđuje ispravan primitak imenovane robe", tj. krovne konstrukcije u obračunskoj težini od 13.000 kg.

Kraj takvog stanja stvari tužitelj - po mišljenju ovog žalbenog suda - opravdano potražuje nazočnom tu-

žbom od tuženoga, iz valjano izvršenog ugovora o prijevozu da mu tuženi plati tu prijevoznu uslugu u utuženom iznosu od dinara 6.625,30.

Iz ovoga nadalje slijedi - po mišljenju ovog žalbenog suda - da je tuženi svojim dopisom od 16.XII 1971. tužitelja neosnovano teretio za navodni manjak robe u predmetnom cestovnom prijevozu u vrijednosti od dinara 6.625,30 i taj iznos od tužitelja kompenzacijom naplatio.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br.III-Slp-60/74-2
od 5.III 1975.

Vijeće: Ivo Bešker, Gavro Badovinac, Petar Sremac,
prof.dr Branko Jakaša, Dragutin Vinski

Naplata lučke ležarine i ostalih troškova za usluge učinjene brodu za vrijeme njegovog boravka u luci - Lučke naknade navedene u Zakonu o pomorskom i vodnom dobru, lukama i pristaništima SR Hrvatske dužan je platiti brod pa i kada je prisilno zaustavljen u luci na temelju sudske privremene naredbe - Naknadu za učinjene usluge predviđjene u tarifi OUR-a koji eksploatira luku, dužan je platiti brod ako je te usluge zatražio brodar, zapovjednik ili agent broda te ako su izvršene na temelju rješenja nadležnih organa - Na dužnost brodara da plati navedene usluge ne utječe okolnost da njih prema ugovoru o prijevozu mora platiti primatelj

Zbog spora koji je u toku iskrcaja tereta u luci nastao između brodara i primatelja, sud je na temelju primateljevog zahtjeva izdao privremenu naredbu kojom je zabranio brodu odlazak iz luke. U toku prisilnog boravka broda OUR "Luka" je izvršila na brodu neke usluge. Budući da brod odbija platiti naknade za lučku ležarinu i ostale troškove za izvršene usluge, OUR "Luka" Rijeka traži da sud obaveže brodara na plaćanje tih naknada.

Sporno je među strankama da li je brod odnosno brodar legitimiran na plaćanje utuženih iznosa.

Prvostepeni sud je rješavajući spor osudio tuženog brodara da plati tužitelju iznos od USA \$ 18.690,10 sa